



Bogár László: Adósságaink

2013 január 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Egyre több jel utal arra, hogy 1978 sokkal fontosabb dátum a magyar történelemben, mint sem eddig gondoltuk volna. Bár akkor az ország népének biztos tudása nem lehetett arról, hogy mi zajlik a színpalak mögött, de azért mindenki sejtette, hogy valami nincs rendben.

És ez a valami legf?képpen az ország egyre súlyosabb eladósodása volt.

Bár az adósságállomány nagysága a legszigorúbban védett államtitkok egyikének számított, ám szinte mindenki tudni vélte, hogy a világ tíz legjobban eladósodott országává váltunk. Ahhoz tehát kiskorú volt az ország népe, hogy tudomást szerezhessen a nagyok dolgáról, vagyis az adósságállományról, ahhoz viszont kell?en nagykorú, hogy akkor és az óta is fizesse az egyre horribilisebb számlát.

Azon is eltöprenghetnénk, hogy vajon mi az oka annak, hogy olyan makacsul tartja magát az a végzetes tévedés, amely szerint azért adósodtunk el, mert a Kádár-rezsim nyugati hitelek?l finanszírozta az életszínvonal növelését. Ha valaki veszi a fáradságot, és összehasonlítja az 1970 és 1990 között életszínvonalra fordított összegeket, azzal az összeggel, ami a nettó küls?er?forrás-bevonás volt (tehát ténylegesen felhasznált küls? er?forrás), akkor azonnal láthatja, hogy ez utóbbi csupán néhány százalékát teszi ki az el?z?nek. Vagyis egyszer?en nagyságrendi képtelenség ez az evidenciává kövesedett hamis mítosz.



Persze, ha azt is végiggondoljuk, hogy mindez önmagunk alázása is, mert ha ezt elhisszük, egyúttal azt is állítjuk, hogy ingyenél? nép voltunk, akit valójában a Nyugat tartott el. Nos, így már sejthet?, hogy kiket gyaníthatunk e hamis mitológia mögött. Mivel 2018 már nincs olyan távol, hogy ne lehetne becsléseket adni a várható tendenciákra, így nagyságrendileg összehasonlítható az 1938 és 1978, illetve az 1978 és 2018 közötti 40-40 év. Az éves magyar nemzeti jövedelem 1938 és 1978 között közel hatszorosára emelkedett, míg 1978 és 2018 között valószínűleg még a 70 százalékos növekedést sem érjük el, vagyis az éves növekedési ütem az egynegyede az el?z? negyvenévinek.

Még megdöbben?bb a helyzet, ha az egy f?re jutó reálbéreket vetjük össze. Az 1938 és 1978 közötti negyven év során a növekedés 130 százalékos volt, 1978 és 2018 között ennek csupán a töredéke, azaz negyven év alatt mindössze 15 százalék! Az is elgondolkodtató, hogy már az els? negyven év során is az összes jövedelem növekedési ütemének mindössze 26 százalékos volt a reálbér-növekedése, ez a második 40 év során tovább süllyed, egészen 18 százalékra. És mivel a bér a népesség túlnyomó többségét kitev? munkavállalók jövedelemalapja, azt kell feltételeznünk, hogy a t?ketulajdonosok javára nyílt tovább a már azt megel?z?en is katasztrofális jövedelemolló. A második negyven évben a bérb?l és fizetésb?l él?k kifosztási rátája 30-40 százalékban továbbromlott, hisz a t?kejövedelmek növekedési üteme sokszorosán, és egyre gyorsuló ütemben múlta felül a munkajövedelmekét. Ha ezekhez az elég vészjósló makroszámokhoz hozzá tesszük a nemzet fizikai

testének, népesedésének és egészségének adatait, akkor látjuk csak igazán, hogy 1978 valóban fontos határ? az elmúlt közel egy évszázad történetében. Annak az adósságcsapdának a ránk zárulása, pontosabban ránk zárása fejeződtött be ebben az évben, amelyből nemcsak hogy azóta sem tudunk kikeveredni, de valójában mélyebben vagyunk benne, mint valaha, és egyelőre semmi jele, hogy felépülhetne a kilábalás nemzetstratégiája. Ennek egyik fontos oka éppen az, hogy öngerjesztő örvénylésbe kerültünk, és csak valami nagyon drámai fordulat hozhatja meg a reményt az ebből a negatív spirálból való kiszabadulásra. Ez az öngerjesztő örvénylés azért erősödhetett fel ennyire, mert az adósságcsapda kifosztó működése 1989 óta kiegészült egy még nagyobb intenzitású kifosztó szivattyúval, amelyet az itt tevékenykedő külföldi tulajdonú vállalatok által kivitt profitöreg jelent. És ennek a végzetes folyamatnak az alapvető oka, hogy sikeresen terjedt el az az ide kapcsolódó hamis mitológia, hogy a bejövő külföldi tőke egyértelműen jó egy ország számára.

A legfontosabb adósságunk ezért valójában annak a kimondása, hogy külföldi hitelt felvenni kizárólag akkor szabad, ha biztosan tudjuk, a felvett összeg hozadéka tartósan nagyobb lesz, mint a felvett összegért a jövőben fizetendő kamat. Ha erre nincs garancia, és mégis hitelt veszünk fel, akkor rendkívüli veszélynek tesszük ki magunkat, és a magyar uralmi elitet, a figyelmeztetések ellenére, éppen ezt tették a hetvenes években.

Majd amikor az ebből következő súlyos eladósodás és a növekvő tőkekivonás tőkehiányossá tette a magyar gazdaságot, akkor elkövették a másik történelmi bűnt. Vagyis úgy vontak be külföldi tőkét, hogy homályban maradt az az összefüggés, hogy ezekkel a feltételekkel a magyar társadalomnak tartósan sokkal többet kerül a külföldi tőke itt léte, s működési feltételeinek rendszeres újratermelése. Ennél sokkal kevesebb hasznot hoz ez a tőke számunkra, amit leginkább csak az általuk kifizetett bér és az államnak fizetett adó jelent. A tőkebevonást szorgalmazó döntés körülbelül annyira volt logikus, mint ha valaki kerozinnal szeretne tüzet oltani. Az már csak hab a tortán, hogy ráadásul a sikeresen rögzült az a pusztító mítosz is, hogy az alacsony adó és az alacsony bér tesz majd minket igazán vonzóvá. Hát tett is! Csak egyfelől ez még tovább rontotta a behozott tőke hozama és az ezért fizetendő ár egyenlegét, másrészt az igaz, hogy a tartósan leértékelt munkaerő nyomán a tőke bejön, a munkaerő viszont, legalább is a használható, az meg kimegy.

Legelőször is tehát ezekkel a lelki, erkölcsi, szellemi adósságainkkal kellene szembesülnünk, ha meg akarunk szabadulni az ehhez képest jelentéktelen pénzügyi adósságainktól.

Bogár László - magyarhirlap.hu



Ajánló

